

TEMA 3

EL PROCÉS D'IDENTIFICACIÓ I VALORACIÓ DE LES NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS DELS ALUMNES I LES ALUMNES I LA SEVA RELACIÓ AMB EL CURRÍCULUM. DECISIONS D'ESCOLARITZACIÓ. L'AVUACIÓ DEL PROCÉS EDUCATIU I CRITERIS DE PROMOCIÓ PER A AQUESTS ALUMNES.

0. Introducció
1. La melodia en l'Educació Musical
2. Interval, línia melòdica, frase melòdica
3. Reconeixement de la melodia
4. Tonalitat, modalitat i transport de cançons
5. Harmonització de cançons i obres instrumentals
6. Recursos didàctics per treballar a l'aula
7. Conclusió
8. Bibliografia Annexos:

www.e-ducalia.com

Els drets d'edició són reservats a favor de www.e-ducalia.com. Prohibida la reproducció total o parcial sense permís escrit de l'editor.

0. INTRODUCCIÓ.

La societat ha evolucionat durant les últimes dècades a un ritme vertiginós. S'hi han consolidat drets per a les persones en els diferents àmbits. Conseqüentment, el nostre sistema educatiu ha canviat profundament amb la promulgació de diferents lleis, que tenen com objecte garantir a través de l'ensenyament, els drets i llibertats proclamats a la Constitució Espanyola. S'han produït, per tant, canvis en relació a la concepció educativa:

- Una educació basada en els principis de normalització, integració, individualització i sectorització recollits en la LISMI, en la LOGSE (1991) i en el marc de l'actual LOE (2006).

- Una nova concepció de l'educació Especial com el conjunt de recursos personals i materials posats a disposició del sistema educatiu, perquè aquest pugui respondre alumnes adequadament a les necessitats que puguin presentar determinats.

- La introducció de nous conceptes: Dels alumnes amb necessitats educatives especials (LOGSE) als alumnes amb necessitat específica de suport educatiu. (LOE)

L'atenció a la diversitat és un dels pilars sobre els quals se sosté l'educació d'aquest segle. La creixent heterogeneïtat dels alumnes i alumnes de les nostres escoles planteja el repte de desenvolupar estratègies d'ensenyament i aprenentatge que facilitin la integració de tots.

En aquesta línia, podem considerar que: Un alumne té necessitats educatives especials quan presenta dificultats superiors a la resta dels alumnes per accedir als aprenentatges que s'assenyalen en el currículum que li correspon per edat (bé per causes internes, per dificultats o manques en l'entorn soci-familiar o per una història d'aprenentatge desajustada), i necessita, per compensar les esmentades dificultats, adaptacions d'accés i/o adaptacions curriculars significatives en diverses àrees d'aquest currículum.

A l'hora de detectar qualsevol desfasament en el procés de desenvolupament dels alumnes, és un objectiu primordial la identificació i valoració de les necessitats de l'alumne. Per tant, el nou enfocament d'intervenció en educació aquesta basat en el model psicopedagògic educatiu, que fomenta la individualització de l'ensenyament, la integració escolar i l'aprenentatge interactiu. A la seva vegada, defensa un model d'escola comprensiva, oberta a la diversitat i amb un currículum flexible.

Al llarg d'aquest tema assenyalarem el procés de detecció o identificació de les necessitats educatives especials, la seva valoració i les decisions curriculars o d'escolarització adequada a aquestes necessitats.

1. ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació estableix un títol nou denominat **EQUITAT EN L'EDUCACIÓ** que substitueix a la Compensació de les desigualtats en la educació (Títol V de la LOGSE) i a les referències a l'Educació Especial de la mateixa Llei.

Al seu article 68 es substitueix la denominació d'alumnes amb necessitats educatives específiques (LOCE) pel d'alumnes amb necessitat específica de suport educatiu.

Aquests són, alumnes que requereixin atenció educativa diferent de l'ordinària per presentar necessitats educatives especials, per altes capacitats intel·lectuals, per incorporació tardana al sistema educatiu o per qualsevol altra circumstància personal o familiar que suposi necessitat de suport educatiu.

L'atenció a aquest alumnat d'iniciarà des del mateix moment en què l'esmentada necessitat sigui identificada i es regirà pels principis de normalització i inclusió.

En el concepte d'alumnes amb necessitats educatives especials subjeu, en primer lloc, el principi que els grans finals i finalitats de l'educació han de ser els mateixos per a tots els alumnes, encara que el grau en el qual cada alumne assoleixi aquestes grans finalitats sigui diferent, així com el tipus d'ajuda que necessiti per assolir-los.

Es tracta de parlar d'un alumnat divers, que requereix alhora respostes diferents per part de l'escola. Des d'aquesta perspectiva, determinats alumnes necessitaran més ajuda i una ajuda diferent de la de la resta de companys de la seva edat per aconseguir aquestes finalitats.

L'educació, per tant, ha de ser només una, amb diferents ajustos per donar resposta a la diversitat de necessitats dels alumnes. El sistema educatiu en el seu conjunt ha de proveir els mitjans necessaris per proporcionar l'ajuda que cada alumne necessiti, dins del context educatiu el més normalitzat possible.

Ara bé, és important recordar que, per determinar que un alumne necessita i precisa una necessitat específica de suport educatiu s'ha de tenir sempre en compte que tals necessitats només podran determinar-se després d'un procés ampli d'avaluació de l'alumne i del context escolar i sociofamiliar en el qual s'espavila.

Vegem, a continuació, que alumnes són considerats com a alumnes amb necessitat específica de suport educatiu (ACNEAE)

a) Alumnat amb necessitats educatives especials. S'entén per alumnat que presenta necessitats educatives especials, aquell que requereixi, per un període de seua escolarització o al llarg de tota ella, determinats suports i atencions educatives específiques derivades de discapacitat o trastorns greus de conducta.

b) Alumnat amb altes capacitats intel·lectuals. Per primera vegada en el nostre sistema educatiu, apareix en una Llei Orgànica d'Educació una menció que determina l'atenció de l'alumnat amb altes capacitats com a alumnat que necessita i precisa un suport educatiu específic. D'aquesta manera es responsabilitza a l'Administració educativa de la necessitat d'adoptar les mesures necessàries per identificar l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals i valorar de forma primerenca les seves necessitats. Així mateix, li correspon adoptar plans d'actuació adequats a les esmentades necessitats. Referent a l'escolarització, el Govern, prèvia consulta a les Comunitats Autònomes, establirà les normes per flexibilitzar la durada de cada una de les etapes del sistema educatiu per a els alumnes amb altes capacitats intel·lectuals, amb independència de la seva edat.

c) Alumnes amb integració tardana en el sistema educatiu espanyol. S'ha de realitzar atenent a les seves circumstàncies, coneixements, edat i historial acadèmic, de manera que es pugui incorporar el curs més adequat a les seves característiques i coneixements previs, amb els suports oportuns i programes específics

2. EL PROCÉS D'IDENTIFICACIÓ I VALORACIÓ DE LES NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS.

2.1. L'INFORME PSICOPEDAGÒGIC.

L'avaluació psicopedagògica serveix de base per a la presa de decisions sobre diferents situacions de l'alumnat amb necessitats educatives especials, així com sobre l'organització de el seu entorn educatiu i els recursos de suport necessaris.

Després d'aquesta avaluació psicopedagògica, els esmentats serveis especialitzats han d'emetre un informe tècnic psicopedagògic, amb caràcter previ a l'adopció de les mesures educatives que corresponguin.

Amb la finalitat de facilitar la seva tasca als professionals de l'orientació educativa, psicopedagògica i professional, en la Comunitat Valenciana s'ha establert mitjançant l'Ordre de 15 de Maig de 2006 un model únic d'informe psicopedagògic, així com el procediment per a la seva formalització. Aquest model d'informe s'ha d'emetre de manera preceptiva per a l'adopció de diferents mesures d'atenció a la diversitat i es realitza de manera col·legiada pels professionals implicats dels Serveis Psicopedagògics escolars o Gabinetes Psicopedagògics autoritzats corresponents al sector, zona, localitat o districte d'escolarització on resideixi legalment el alumne en les etapes d'Educació Infantil i Primària, i pels departaments d'Orientació en Educació Secundària.

2.2. EL PROCÉS D'AVALUACIÓ DE LES NEE

El procés d'avaluació psicopedagògica pressuposa una estreta col·laboració amb l'equip de professors i amb els pares o tutors legals. De fet, la iniciació d'aquest procediment ve recollida en un protocol d'actuació, en el qual el professorat determina el motiu de sol·licitud d'avaluació, les dificultats o problemes detectats i el tipus de mesures educatives adoptades prèviament amb l'alumne.

És per això, per la qual cosa els autors Sánchez Palomino i Torres González (2002) n'assenyalen tres fases en el procés d'avaluació de les nee:

Fase I. La duen a terme els propis professors de forma més o menys conscient o explícita. Té un caràcter global i es fonamenta en l'apreciació de les característiques més rellevants del grup classe en el seu conjunt.

Fase II. Pot ser que en la fase anterior no cobriu les necessitats de tots els alumnes a causa que algunes dificultats necessiten accions més específiques. És llavors quan es fa necessària una anàlisi més individual centrada en les característiques de l'alumne per part del tutor amb ajuda dels professors de cicle i dels especialistes del centre.

Fase III. En aquesta fase poden aparèixer la necessitat d'un suport específic en el procés de avaluació, a causa de la intensitat de les dificultats o al fet que es presentin associades a necessitats de caràcter permanent. És en aquest moment quan es requereix el suport i intervenció de professionals especialitzats de la psicopedagogia, mestres de pedagogia terapèutica, d'audició i llenguatge o de recursos més específics.

En aquesta última fase té el seu sentit l'avaluació psicopedagògica.

Determinar les n.e.e. d'un alumne/a consisteix en traduir totes les dades obtingudes en la valoració per procedir a la intervenció. La tasca de determinar les n.e.e. és la finalitat última de tot el procés de valoració. Pot considerar-se la síntesi definitiva dels resultats de l'avaluació i el punt de partida imprescindible per a la presa de decisions sobre les respostes necessàries.

2.3. INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

Per dur a terme l'avaluació psicopedagògica es tindran en compte aquells instruments i/o estratègies que ens donin tota la informació rellevant de l'alumne i el seu context amb la finalitat de determinar les necessitats educatives especials i aclarir així la presa de decisions curriculars i la proposta d'escolarització adequada.

Entre els instruments que podem utilitzar cal distingir:

- Observació de l'alumne en contextos naturals.
- Anàlisi dels treballs i tasques escolars.
- Realització de proves psicopedagògiques
- Informes anteriors: escolars, mèdics...
- Nivell actual de competències.
- Entrevistes amb el tutor, família...

Aquesta avaluació ha de ser utilitzada com a complement de l'avaluació del professorat, en situacions en les quals l'avaluació ordinària no sigui suficient per prendre decisions sobre com procedir perquè l'alumne progressi. Per això, és necessari tenir-ne en compte algunes consideracions:

- Per escollir el tipus de proves que es desitja utilitzar s'ha de valorar el temps que es tardarà tant en administrar-les com en donar informació als afectats.
- És necessari procurar la màxima objectivitat sobretot pel que es refereix al seu contingut i aplicació.
- Les proves han de ser adequades a l'edat de l'alumne, al seu nivell de desenvolupament i a les seves possibilitats d'execució.
- L'alumne ha d'estar motivat i amb una actitud positiva en el moment de realització de la prova.

2.4. COMPONENTS DE LA VALORACIÓ PSICOPEDAGÒGICA

La informació que ens interessa extreure en el procés d'avaluació, és aquella que sigui realment estri per a la determinació de necessitats educatives especials dels alumnes i, pel tant, rellevant per a la presa de decisions curriculars.

La informació que es reculli sobre l'alumne a través del procés d'avaluació pot agrupar-se en dos àmbits perfectament delimitats: l'alumne i l'entorn.

Informació sobre l'alumne:

- . Aspectes del seu desenvolupament
- . Nivell de competència curricular
- . Estil d'aprenentatge i motivació per aprendre.

Informació relativa a l'entorn de l'alumne:

- . Informacions sobre el context escolar
- . Informacions sobre el context soci-familiar

A. Informació sobre l'alumne:

* Desenvolupament general de l'alumne: determinades informacions del desenvolupament d'aquests alumnes seran especialment rellevants i ajudaran a conèixer-los amb més profunditat i a ajustar millor la resposta educativa que necessiten.

Aquests aspectes són:

- Aspectes biològics: dades de tipus metge, físic, neurològic, sensorial, de salut, etc., de utilitat en la resposta educativa.
- Aspectes intel·lectuals: informació sobre les capacitats bàsiques, percepció, processament de la informació, atenció, memòria, processos de raonament...
- Aspectes del desenvolupament motor: en alumnes que presenten dificultats de manipulació i/o mobilitat, caldrà tenir una àmplia informació sobre les possibilitats de desplaçament, control de l'actitud, capacitat de manipulació...
- Aspectes comunicatiu-lingüístics: en aquells alumnes amb dificultats de llenguatge i/o comunicació, conèixer la competència lingüística en els diferents nivells en els quals s'estructura el llenguatge (fonològic, morfosintàctic, lèxic i pragmàtic), així com en d'altres llenguatges o sistemes alternatius de comunicació.
- Aspectes d'adaptació i inserció social: avaluació del context educatiu d'un alumne i les interaccions que es produeixen en l'àmbit familiar.
- Aspectes emocionals: autoestima, sentiment de confiança en si mateix i en els altres, el grau de benestar, la construcció d'una autoimatge positiva... aspectes que caldrà que tenir en compte.

* Nivell de competència curricular: l'avaluació del nivell de competència curricular implica determinar allò que és capaç de fer l'alumne en relació amb els objectius i continguts de les diferents àrees del currículum ordinari.

S'avalua el seu nivell real de competència quant als objectius i continguts establerts en les diferents àrees curriculars del cicle anterior i, en cas de necessitat, es recorre als dels cicles anteriors.

* Estil d'aprenentatge i motivació per aprendre: al conjunt d'aspectes que conformen la manera d'aprendre d'un alumne podria denominar-se estil d'aprenentatge.

Les dimensions de l'estil d'aprenentatge i la motivació per aprendre que resulten més significatius són:

-En quines condicions físic-ambientals (so, llum, temperatura i situació de l'alumne dins de l'aula) treballa amb més comoditat.

-Quins són les respostes i les preferències davant de diferents agrupaments (grup gran, grup reduït, treball | feina individual...) per realitzar les tasques escolars.

-En quines àrees, en quins continguts i en quin tipus d'activitats està més interessat, se sent més còmode, té més seguretat...

-Quin és el grau d'atenció (en quins moments del dia està més atent, de quina manera podem captar millor la seva atenció, quant temps necessita per centrar-se en una activitat...)

-Les estratègies que emprava per a la resolució de les tasques: reflexiu/impulsiu, recursos que utilitza, tipus d'errors més freqüents, ritme d'aprenentatge...

-Quin tipus de reforços li resulta més positius: a quin tipus de reforç respon, si valora seu propi esforç, si s'estableixi | asseguí satisfet pels seus treballs | feines...

B. Informació relativa a l'entorn de l'alumne:

* Context escolar: dins del context escolar es poden diferenciar dos nivells, el context pròxim, l'aula i el context ampli, el centre.

-Context pròxim: l'aula. L'avaluació del context de l'aula té especial rellevància, ja que constitueix l'entorn més immediat i directe en què es desenvolupa el procés d'ensenyament/aprenentatge de l'alumne.

-Les dimensions fonamentals que cal analitzar es refereixen tant a la planificació educativa com a la pràctica que es deriva, i al mateix pensament del professor que la sustenta.

-Context ampli: centre. L'actuació educativa que es posa en marxa en una aula no depèn exclusivament del professor/a sinó que també, i en gran manera, de les directrius del centre en conjunt.

Les dimensions fonamentals que s'han d'analitzar són l'adequació de la planificació educativa a l'alumne (Projecte Educatiu i Curricular d'Etapa), el seu grau de desenvolupament en la pràctica i les concepcions del professorat sobre el procés d'ensenyament/aprenentatge i en concret sobre els alumnes amb necessitats educatives especials.

* Context soci-familiar: en el procés d'aprenentatge de l'alumne, els membres de la seva família són figures significatives que condicionen el desenvolupament d'aquest. Això justifica àmpliament la necessitat de recollir informació.

Després de recollir aquesta informació es determina allò que està afavorint o dificultant el procés d'aprenentatge de l'alumne i, posteriorment, s'intentarà, en col·laboració amb la família, ajustar o modificar el que sigui necessari i possible per oferir-li la resposta més adequada.

Analitzada la informació, s'obtenen dades ordenades a dos blocs separats:

. Alumne: capacitats bàsiques, competències curriculars en relació amb el grup i estil d'aprenentatge.

. Entorn: aspectes que afavoreixen o dificulten el procés de ensenyament/aprenentatge.

La tasca de determinar les necessitats educatives especials de l'alumne és, per tant, la finalitat última de tot el procés d'avaluació. S'ha de considerar la síntesi definitiva dels resultats de l'avaluació i el punt de partida imprescindible per a la presa de decisions sobre les respostes necessàries.

Una vegada determinades les necessitats educatives especials, s'és en disposició de proposar una sèrie d'ajusts o modificacions.

3. EL PROCÉS DE VALORACIÓ DE LES NEE I LA SEVA RELACIÓ AMB EL CURRÍCULUM.

Actualment el tipus de resposta educativa per als alumnes amb necessitats educatives especials pretén que:

-El focus d'atenció no sigui només l'alumne sinó també el context d'ensenyament/aprenentatge: el centre i l'aula.

-El punt per donar resposta als alumnes amb necessitats educatives especials és el currículum ordinari: currículum oficial, projectes curriculars d'etapa i programació d'aula.

Per tant, l'objectiu fonamental ha de ser sempre aconseguir la major participació possible de aquests alumnes en el currículum ordinari, atenent alhora les necessitats específiques i individuals per mitjà de les mesures d'adaptació i diversificació curricular.

L'existència en el centre d'alumnes amb necessitats educatives especials s'ha de tenir molt en compte a l'hora de prendre decisions curriculars; aquestes han d'estar sempre vinculades en procés general de concreció i desenvolupament del currículum, i incloses en el pla d'atenció a la diversitat del centre.

Aquesta presa de decisions basada en els alumnes amb necessitats educatives especials pot oferir dues possibilitats:

- Elegir opcions que, sent especialment rellevants per als alumnes amb necessitats educatives especials, passen a formar part dels plantejaments curriculars que cal que seguir amb tots els alumnes de l'etapa.
- Prendre decisions per al col·lectiu d'alumnes amb necessitats educatives especials que no repercuteixin en els plantejaments curriculars que se seguiran amb tots els alumnes.

En qualsevol cas, els alumnes amb necessitats educatives especials han d'estar presents en les decisions que s'adopten en tots els elements que configuren el Projecte Curricular d'Etapa.

Disseny curricular i atenció a la diversitat

Govern	REIAL DECRET D'ENSENYAMENTS MÍNIMS	Per tota la població escolar
--------	------------------------------------	------------------------------

Primer nivell de concreció

Administracions educatives	CURRÍCULUM OFICIAL	Centres d'àmbit de cada administració pública
----------------------------	--------------------	---

Segon nivell de concreció

Equip docent etapa	PROJECTE CURRICULAR DE CENTRE	Per cada centre educatiu
--------------------	-------------------------------	--------------------------

Tercer nivell de concreció

Professor aula o equip de cicle	PROGAMACIÓ DE L'AULA	Grup aula
---------------------------------	----------------------	-----------

Quart nivell de concreció

Professor aula Prof. PT Psicopedagog	ADAPTACIONS CURRICULARS I D'ACCÉS	Per cada alumne
--	-----------------------------------	-----------------

ELS ALUMNES AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS EN LA PROGRAMACIÓ D'AULA.

Quan el professor ajusta en la programació els plantejaments curriculars previstos per al cicle a les peculiaritats i necessitats dels alumnes, ha de tenir en compte les d'aquells que presenten necessitats educatives especials.

En aquest moment del procés podem trobar-nos amb dues situacions diferents:

. Que en el Projecte Curricular no s'hagin previst decisions prou determinades tenint presents els alumnes amb necessitats educatives especials. En aquesta situació, el professor d'aula haurà d'elegir determinades opcions per a d'atendre les necessitats educatives especials dels seus alumnes.

. Que en el Projecte Curricular s'hagin pres determinades opcions que cal ajustar o matisar-ne més per raó de les peculiaritats que presenten els alumnes amb necessitats educatives especials de l'aula.

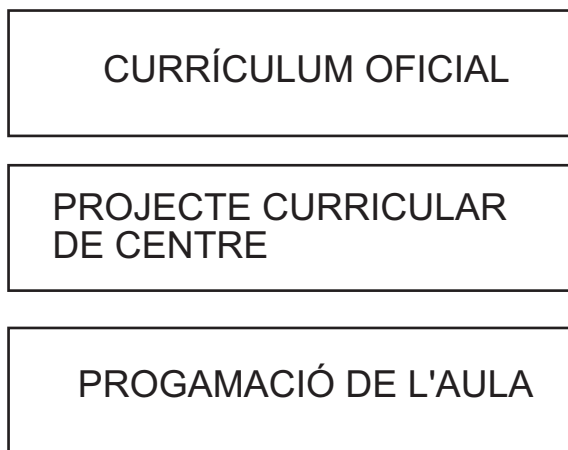
En l'àmbit de l'aula adquireixen una rellevància especial les decisions referides a com ensenyar i avaluar, ja que aquestes facilitaran en gran manera que els alumnes amb necessitats educatives especials puguin tenir una major participació en la dinàmica de l'aula.

ADAPTACIONS CURRICULARS PER A ALUMNES AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS.

L'actual plantejament curricular ens ofereix la possibilitat de realitzar adaptacions curriculars de diferent grau per individualitzar i ajustar l'ensenyament a diferents necessitats, capacitats, ritmes i interessos per aprendre.

No s'ha d'oblidar que no només els alumnes amb necessitats educatives especials, sinó tots els alumnes, tenen necessitats, capacitats i interessos diferents, que es tradueixen, en nivells d'aprenentatge diferents. Per tant, qualsevol alumne o grup d'alumnes dins de l'aula pot requerir ajusts o adaptacions curriculars per donar resposta a les dificultats i accedir als aprenentatges bàsics.

DE LES ADAPTACIONS CURRICULARS AL PROJECTE CURRICULAR

Adaptacions curriculars no significatives	Adaptacions d'accés al currículum	Adaptacions curriculars significatives
---	-----------------------------------	--

Estratègia d'adequació del currículum ordinari d'acord amb els ajusts individuals que es realitzen per a un alumne amb necessitats educatives especials.

4. DECISIONS D'ESCOLARITZACIÓ

4.1. PROCÉS D'ESCOLARITZACIÓ.

Una vegada realitzada l'avaluació psicopedagògica i identificades les necessitats educatives especials que presenta l'alumne, cal procedir a la decisió sobre l'escolarització, que, permetrà l'ajust del procés ensenyament- aprenentatge a les necessitats valorades.

L'ORDRE d'11 de novembre de 1994 estableix el procediment per a l'elaboració del dictamen d'escolarització dels alumnes amb necessitats educatives especials.

El procés d'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives especials comprèn:

- Dictamen d'escolarització.
- Resolució de la Direcció Territorial.

4.2. DICTAMEN D'ESCOLARITZACIÓ.

El dictamen d'escolarització té caràcter prescriptiu per al procés d'escolarització de els alumnes amb necessitats educatives especials que requereixin adaptacions d'accés en currículum i adaptacions curriculars significatives i que es trobin en algunes d'aquestes situacions:

- Alumnes que sol·liciten, per primera vegada, ingrés en un centre ordinari o en un centre específic d'educació especial.
- Alumnes ja escolaritzats, la modalitat d'escolarització del qual ha de ser objecte de revisió.

El dictamen d'escolarització té com a finalitats:

- Determinar les necessitats educatives especials d'un alumne.
- L'orientació de la resposta educativa.

- I establir la modalitat d'escolarització més adequada.

El dictamen d'escolarització s'adjuntarà als expedients acadèmics personals dels alumnes, i ha d'estar subjecte a la revisió al llarg del període d'escolarització dels alumnes, de manera que es contemplin les modificacions derivades de l'evolució personal de l'alumne, de la oferta educativa i dels serveis existents. Tant els pares com els docents poden sol·licitar la revisió del dictamen.

El dictamen d'escolarització ha d'incloure:

1) L'informe tècnic per a l'escolarització realitzat pels professionals implicats dels serveis psicopedagògics escolars o gabinets psicopedagògics autoritzats o pels departaments d'orientació en Educació Secundària.

Aquest informe contindrà els següents elements:

a. Avaluació psicopedagògica on es determinin el nivell de competència curricular de l'alumne i altres condicions significatives per al procés d'ensenyament i aprenentatge.

b. Orientacions específiques per a les adaptacions curriculars i, en el seu cas, les necessitats de suport i tractaments específics

c. Proposta raonada d'escolarització en funció dels recursos disponibles.

2) L'informe proposta d'escolarització, realitzat per la Inspecció educativa a la vista de l'informe tècnic.

3) La resolució de la Direcció Territorial es formularà tenint en compte el dictamen d'escolarització.

Els pares o tutors legals de l'alumne o alumna seran informats de les necessitats educatives especials dels seus fills, de les opcions d'escolarització, de les adaptacions curriculars i del corresponent dictamen d'escolarització.

4.3. CRITERIS PER A L'ESCOLARITZACIÓ DELS ALUMNES AMB NEE

. Cap a.c.n.e.e. podrà quedar exclòs de la possibilitat d'escolarització. Les decisions relatives tant a la seva escolarització inicial com la seva revisió han de perseguir la situació de major normalització i integració escolar possible. En conseqüència, l'escolarització d'aquests alumnes es farà sempre que sigui possible, en centres ordinaris que disposin dels mitjans personals i dels ajuts tècnics necessaris. L'escolarització d'aquests alumnes s'haurà d'iniciar com més aviat millor.

. Tota proposta d'escolarització s'haurà de fonamentar en les n.e.e. de l'alumne, identificades a partir de l'avaluació psicopedagògica i en les característiques dels centres i recursos dels mateixos. Els pares participaran en el procés d'escolarització.

. Es proposarà l'escolarització en el Centre d'Educació Especial que li correspongui quan, s'estimi que un alumne amb n.e.e. associades a discapacitat psíquica, sensorial o motora ràpida, greus trastorns del desenvolupament i múltiples deficiències requereixi al llarg de seua escolarització adaptacions curriculars significatives en pràcticament totes les àrees del currículum o la provisió de mitjans i medis personals i materials poc comuns en els centres ordinaris i quan es prevegi a més que en aquests centres la seua adaptació i integració social serà reduïda.

4.4. MODALITATS D'ESCOLARITZACIÓ

Les propostes d'escolarització dels alumnes amb n.e.e. hauran de ser a tota hora vinculades a l'anàlisi de la resposta educativa que necessiten i la valoració dels recursos personals i materials que l'esmentada resposta requereix. Principalment, n'existeixen quatre de grans modalitats educatives, atenent el tipus i grau de discapacitat de l'alumne, a la seua edat i al seu nivell de desenvolupament social i personal.

CENTRES ORDINARIS.

- Assistiran aquells alumnes que presenten algunes de les següents característiques: deficiència sensorial en tots els seus graus; deficiència motòrica lleugera i mitjana; problemes no greus de personalitat i deficiència mental lleugera i mitja.
- Convé començar l'escolarització integrada dels alumnes amb n.e.e. en els cursos inicials del sistema educatiu. La integració social serà un requisit previ a exigir l'alumne.

AULES D'EDUCACIÓ ESPECIAL EN CENTRES ORDINARIS.

- Aquestes aules hauran de funcionar coordinadament amb la totalitat del centre i seus alumnes participaran en totes les activitats de gran grup. El currículum d'aquests alumnes tindrà com a referent el currículum ordinari, per a les seves adaptacions, que seran individuals i tindran un caràcter més significatiu que les realitzades per als alumnes dels centres ordinaris.

- Una bona mostra d'això són les aules experimentals de Comunicació i Llenguatge presents des del curs 05/06 en la nostra comunitat. quan existeixin causes que el justifiquin i els serveis corresponents estimin que amb aquesta prolongació l'alumne podrà superar les seves adquisicions en aquest nivell.

CENTRES D'EDUCACIÓ ESPECIAL.

- Seran alumnes de centres d'educació especial aquells que manifestin deficiències molt greus de qualsevol etiologia i l'escolaritat de les quals requereixi adaptacions curriculars altament significatives respecte al currículum ordinari.

- Assistiran aquells que presenten algunes de les següents característiques: deficiència mental severa i profunda; deficiència motriu molt greu amb deficiència mental mitjana, severa o profunda; deficiència sensorial molt greu amb deficiència mental mitjana, severa o profunda i problemes greus de personalitat.

ESCOLARITZACIÓ COMBINADA

- Els alumnes combinen la seua jornada escolar entre el centre específic i el centre ordinari .

5. L'AVALUACIÓ DEL PROCÉS EDUCATIU I CRITERIS DE PROMOCIÓ PER ALS ALUMNES AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS.

5.1. L'AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE.

Podem definir l'avaluació en el procés d'E-A com el procés i resultat de la recollida d'informació sobre un alumne o un grup de classe, amb la finalitat de prendre decisions que afectin les situacions d'ensenyament.

En el nostre actual sistema educatiu l'avaluació ha de ser: contínua (procés E-A), global (desenvolupament de capacitats generals més que coneixements concrets) i individualitzada (partir del procés maduratiu de l'alumne).

Aquest tipus d'avaluació ha de permetre:

- Adaptar les estratègies pedagògiques a les característiques dels alumnes.
- Constatar el progrés dels aprenentatges.
- Determinar en quina mesura es van assolint les intencions educatives.

Per poder complir aquests tres aspectes l'avaluació ha de saber, el què, quan, com i per a què avaluar. Fent referència a diversos àmbits: de l'alumnat, de la pràctica docent, del currículum, del centre educatiu i del sistema educatiu.

En relació amb els tipus, funcions i objectius de l'avaluació podem assenyalar les següents característiques:

TIPUS	FUNCIONS	OBJECTIUS
Inicial	<ul style="list-style-type: none"> - Recollir inf. dels aprenentatges. - Comprovar el desenvolupament de les capacitats. - Iniciar aprenentatges nous. 	<ul style="list-style-type: none"> - Determinar el punt de partida de l'alumne. - Facilitar la planificació del procés E-A.
Formativa	<ul style="list-style-type: none"> - Permet el seguiment del ritme d'aprenentatge. - Constata el procés d'aprenentatge. - Permet modificar estratègies en el procés. 	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer el procés d'A de l'alumne. - Proporcionar el suport pedagògic més adequat a les n. de cada moment.
Sumativa	<ul style="list-style-type: none"> - Permet comprovar en quin grau l'alumne ha assolit els prenentatges previs. - Constata la consecució dels objectius. 	<ul style="list-style-type: none"> - Determinar si s'han aconseguit o no les intencions educatives. - Valorar els resultats finals del procés d'aprenentatge

En relació amb els tipus, funcions i objectius de l'avaluació podem assenyalar les següents característiques:

Quan s'afirma que l'avaluació és un procés s'està posant en relleu com una de les característiques essencials, que és una mica permanent, continu, que transcorre paral·lel al mateix procés d'aprenentatge i no un acte puntual i esporàdic.

Podríem parlar de possibles decisions tenint en compte els alumnes amb necessitats educatives especials. Aquestes possibles decisions les separarem en dos grans apartats:

- Què ensenyar/avaluar
- Com ensenyar/avaluar

I dins d'aquests, en els diferents elements que el componen:

- Què ensenyar: objectius-continguts
- Què avaluar: criteris d'avaluació
- Com ensenyar: estratègies d'ensenyament/aprenentatge, agrupaments, materials, espais i temps.
- Com i quan avaluar: procediments, instruments i moments d'avaluació.

QUÈ ENSENYAR	QUÈ AVALUAR
Es adequar la seqüència i els continguts a les peculiaritats de l'aula, cal tenir presents les necessitats educatives especials.	És adequar els criteris d'avaluació a les peculiaritats del grup, cal tenir presents les necessitats educatives especials.

COM ENSENYAR

Estratègies d'Ensenyament/ Aprenentatge	Seleccionar per a tot el grup les tècniques i estratègies que, sent especialment beneficioses per als alumnes amb necessitats educatives especials, siguin estris per a tots els alumnes.
	Potenciar l'ús de tècniques i estratègies que afavoreixin l'experiència directa, la reflexió i l'expressió.
	Introduir o potenciar de forma planificada la utilització de tècniques que promoguin l'ajuda entre els alumnes, perquè els alumnes amb necessitats educatives especials tinguin una participació activa.
	Tenir en compte en la presentació dels continguts aquells canals d'informació que siguin més adequats per als alumnes amb necessitats educatives especials.
	Utilitzar estratègies per centrar o enfocar l'atenció del grup.
	Dissenyar activitats de gran abast que tinguin diferents graus de dificultat i que permeten diferents possibilitats d'execució i expressió.
	Establir moments en què conflueixin diferents activitats dins de l'aula.
	Oferir als alumnes amb necessitats educatives especials una explicació clara sobre les característiques de les activitats que es realitzaran. ordinari .

COM ENSENYAR

Agrupaments	Combinar agrupaments heterogenis amb altres de caràcter més homogeni.
	Aprofitar les activitats del gran grup per millorar el clima i la relació dels alumnes dins de l'aula
	Utilitzar els agrupaments més espontanis per millorar les relacions entre els alumnes.

COM ENSENYAR	
Materials	Seleccionar material per a l'aula que es pugui utilitzar per a tots els alumnes.
	Adaptar materials d'ús comú.
	Situar els materials de manera que s'afavoreixi l'accés autònom d'aquests alumnes.
	Informar l'alumnat sobre el material que hi ha a l'aula, incloent l'específic, i la utilitat d'aquest.

Espais i temps	Distribuir adequadament l'espai per compensar les dificultats de determinats alumnes.
	Reduir al màxim el soroll de l'aula
	Confeccionar l'horari de l'aula tenint en compte els moments de suport que requereixen els alumnes amb necessitats educatives especials.

COM AVALUAR
Utilitzar procediments i instruments d'avaluació variats i diversos Elaborar proves i instruments adequats a la realitat de l'aula

5.2- CRITERIS DE PROMOCIÓ.

La promoció o no-promoció seran algunes de les mesures que caldrà prendre en relació amb l'alumne.

La no-promoció es prendrà de forma excepcional, sempre que s'asseguri que les seves necessitats seran ateses millor i més fàcilment si roman un any en el mateix cicle. Alhora de decidir la promoció d'un alumne, és important tenir-ne en compte tres aspectes específics que guien la presa de decisions:

-Superació dels criteris d'avaluació que s'especifiquen en la seva proposta curricular adaptada.

-Permanència amb el grup de companys

-Qui seran les responsables de la decisió.

Segons l'Ordre de 16 de juliol de 2001 per la que es regula l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials escolaritzats en centres d'Educació Infantil i Primària, els alumnes amb necessitats educatives especials temporals o permanents podran sol·licitar sempre que no s'alteri el procés de socialització una pròrroga extraordinària de permanència en qualsevol cicle de l'etapa, independentment de la permanència durant un any més en l'etapa que amb caràcter general contempla i preveu la Resolució de 26

de Juliol de 2000

La sol·licitud de repetició anirà acompanyada d'un informe psicopedagògic elaborat pel Gabinet Psicopedagògic o Gabinet Municipal de zona. A l'esmentat informe s'adjuntaran tots aquells documents que es considerin oportuns (informes metges, socials, certificats de minusvàlues...).

La documentació s'enviarà a la Direcció | Adreça Territorial on l'Inspector adscrit al centre informará sobre la idoneïtat de la proposta i remetrà l'expedient a la Direcció General de Ordenació i Innovació Educativa i Polític Lingüística, qui dictarà una resolució acceptant o denegant la proposta i informará al centre docent i a les famílies.

6. CONCLUSIÓ

El procés d'identificació de les nee d'un alumne inicia un camí per aconseguir que aquest assoleixi el màxim desenvolupament personal de forma integral i equilibrada, en un entorn el més normalitzat possible. La informació recollida ha de servir per a:

. Facilitar i complementar el procés d'identificació del nivell actual de competències de l'alumne i de valoració de les seves capacitats.

. Per fonamentar la presa de decisions referida a l'escolarització, la proposta curricular i la provisió de serveis.

. Per orientar l'alumne i les pròpies famílies respecte a la transició a la vida adulta i laboral.

Hem de ser conscients, des de l'inici del procés, de les necessitats educatives del alumnat amb el que treballem. No es tracta d'obviar les limitacions, sinó de centrar-nos en el nivell actual de competències i aprofitar les potencialitats, per aconseguir satisfer les necessitats educatives.

8. BIBLIOGRAFIA

- BRENNAN, W.K. El currículum per a nens amb n.e.e. MEC Ed. Segle XXI. Madrid 1990
- CASANOVA, M. A. Educació Especial: cap a la integració. Ed. Escola Espanyola. Madrid 1993.
- GARCÍA VIDAL, J. Guia per realitzar adaptacions curriculars. Ed. EOS
- GARRIDO LANDÍVAR, J. Adaptacions curriculars Ed. CEPE. Madrid. 1997
- GONZÁLEZ MANJÓN, SR. Adaptacions curriculars. Guia per a la seva realització. Ed. Aljub. Màlaga. 1993
- MARCHESI, C; COLL, C.; PALAUS, J. Desenvolupament psicològic i educació. Ed. Aliança. Madrid, 1990
- MARTÍNEZ ALCOLEA, A. Tècniques per avaluar la competència curricular Ed. Escola Espanyola
- MEC La orientació educativa i la intervenció psicopedagògica. Madrid 1992
- ROSA BLANC Y ALTRES Alumnes amb nee i adaptacions curriculars. MEC-Generalitat VALENCIÀ. Col·lecció Documents de suport núm. 1. València 1994.
- SÁNCHEZ PALOMINO A. i TORRES GONZÁLEZ, J.A (2002). Educació Especial. Centres Educatius i professors davant de la diversitat. Madrid. Piràmide.
- TOLEDO, M. L'escola ordinària davant del nen amb nee. Ed. Santillana. Madrid 1984.
- VVAA Diccionari enciclopèdic d'Educació Especial. Ed. Santillana. Madrid 1988